

Kancelář ministryně obrany

Ministerstvo obrany, Tychonova 1, Praha 6 – Hradčany, PSČ 160 01, datová schránka hjaavk

Praha 5. září 2022

Čj. MO 354995/2022-8694

Sp. zn. SpMO 44882/2022-8694

EMC a.s.

ID DS: zihdv2i

Poskytnutí informací podle § 14 odst. 5 písm. d) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění zákona č. 61/2006 Sb.

Ministerstvo obrany obdrželo dne 23. srpna 2022 Vaši žádost o poskytnutí informací. K Vaším dotazům sdělujeme.

Otázka 1.: „Zavedlo vaše Ministerstvo opatření požadovaná směrnici Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie? Pokud ano, k jakému datu?“

Ano, služební úřad - Ministerstvo obrany - zavedl příslušná opatření související s přímým účinkem směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 ze dne 23. října 2019 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie (dále jen „směrnice“), a to k datu 17. prosince 2021.

Otázka 2.: „Pokud ano, jaká konkrétní opatření byla přijata vaším Ministerstvem a jak konkrétně funguje Váš vnitřní oznamovací systém (zejména způsoby oznamování, způsob další komunikace s oznamovatelem, zavedená softwarová řešení)?“

Byl zřízen vnitřní oznamovací systém, určeny osoby přijímající a vyřizující oznámení, zřízena elektronická schránka prosetrovatelMO@army.cz a určena poštovní schránka vyhrazená pro příjem těchto oznámení. Příslušné informace byly zveřejněny na internetových stránkách Ministerstva obrany v sekci Kontakty, stejně jako odkaz na externí oznamovací systém zřízený v rámci Ministerstva spravedlnosti. Zaměstnancům byla informace o možnostech oznamování poskytnuta též formou informačního letáku zveřejněného na intranetu.

Vnitřní oznamovací systém byl v souladu se stanoviskem sekce pro státní službu Ministerstva vnitra ze dne 25. dubna 2022 navázán na již zaběhnutý systém prošetřování oznámení dle nařízení vlády č. 145/2015 Sb. a funguje v souladu s metodikou za tím účelem vydanou Ministerstvem spravedlnosti (dostupná na stránkách www.justice.cz).

Nejčastějším způsobem oznamování je oznamování prostřednictvím elektronické pošty, takže i komunikace ze strany příslušných osob probíhá prostřednictvím e-mailu.

Otázka 3.: „Jakým způsobem zajišťujete anonymitu oznamovatele (whistleblowera) dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937?“

Přístup do elektronické schránky i poštovní schránky mají pouze pověřené (příslušné) osoby. Došlá oznámení jsou evidována ve zvláštní evidenci (mimo elektronický systém spisové služby), k níž

mají přístup pouze příslušné osoby. Dokumentace je uchovávána v uzamykatelných prostorech (trezorech). Pro případné další nakládání s oznámeními jsou nastavena pravidla.

Otázka 4.: „Řešíte zavedení opatření dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 v rámci kapacity vlastních zaměstnanců a pracovníků, nebo jste na tuto činnost najali další (nové) zaměstnance či externí společnost?“

Řešeno v rámci kapacity stávajících vlastních státních zaměstnanců.

Otázka 5.: „Kolik zaměstnanců se činnosti související s dodržováním směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 zabývá a kolik hodin měsíčně touto činností stráví?“

Na Ministerstvu obrany se jedná o dva státní zaměstnance, vzájemně zastupitelné. Tito zaměstnanci jsou současně pověřeni přijímáním oznámení dle nařízení vlády č. 145/2015 Sb. a další pracovní agendou s whistleblowingem nesouvisející. Příjem a vyřizování oznámení dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 není v současnosti s ohledem na objem přijatých oznámení časově náročnou agendou. Časové penzum se zvláště neeviduje.

Otázka 6.: „Jaké byly vaše náklady na zavedení opatření dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937? Jaké jsou měsíční náklady na fungování vnitřního oznamovacího systému dle této směrnice?“

Se zavedením opatření nebyly spojeny zvýšené finanční náklady, stejně jako nejsou spojeny s provozem vnitřního oznamovacího systému.

Otázka 7.: „Kolik podnětů jste již v rámci vnitřního oznamovacího systému dle směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 obdrželi? Byly všechny tyto podněty vyřešeny ke spokojenosti oznamovatelů? Máte informaci o tom, že by se někdo z oznamovatelů následně ještě obrátil na Ministerstvo spravedlnosti v rámci oznamovacího systému pro oznamovatele protiprávního jednání určeného veřejnosti?“

Lze konstatovat, že z 26 podání, které příslušné osoby obdržely od 17. prosince 2021, kdy nastal přímý účinek směrnice, pouze 6 podání spadalo věcně do některé z oblastí vymezených směrnicí - oznámení týkající se nějakým způsobem veřejného zdraví (covid-19, hluk z leteckého provozu). U drtivé většiny z těchto oznámení však nebyl splněn požadavek, aby se současně jednalo o oznámení učiněné osobou, která se o protiprávní jednání dozvěděla v souvislosti s prací nebo jinou obdobnou činností (např. dotaz soukromé osoby k důvodům ne/testování vojáků na covid-19, stížnost soukromé osoby na hluk způsobený v místě bydliště leteckým provozem). V některých případech se pak jednalo o oznámení zjevně nedůvodná, a tudíž nešetřená (anticovidová opatření jako genocida a útok proti lidskosti). U jednoho podání lze konstatovat, že by pravděpodobně mohlo spadat pod věcnou i osobní působnost směrnice. Toto podání bylo neprodleně postoupeno k prošetření jinému orgánu - odboru interního auditu a inspekce Ministerstva obrany. Nemáme informaci o tom, že by se tento (či jiný) oznamovatel následně obrátil na Ministerstvo spravedlnosti a využil tak externí oznamovací systém.

Otázka 8.: „Kolik oznámení bylo podáno na vašem Ministerstvu dle nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu? Kolik z nich bylo vyhodnoceno jako odůvodněných (tj. bylo navrženo opatření k nápravě)? V kolika případech bylo opatření k nápravě učiněno (realizováno)? Kolik bylo podání

trestních oznámení v návaznosti na informace obsažené v oznámeních? Prosíme o přehled oznámení za jednotlivé roky. “

Za dobu od účinnosti nařízení vlády č. 145/2015 Sb. bylo přijato a zaevidováno celkem 137 podání. Pouze 9 z nich však lze označit jako oznámení dle nařízení vlády č. 145/2015 Sb. Tato oznámení byla meritorně vyřízena, v jednom případě bylo shledáno porušení právních povinností, vedoucí k ukončení služebního poměru s viníkem, v ostatních případech nebylo porušení povinností zjištěno. Nebylo podáno žádné trestní oznámení.

Většina přijatých podnětů byla odložena ad acta, jelikož jejich prošetřování nespadlo do pravomoci prošetřovatele a současně prošetřovatel neshledal důvod k jejich postoupení jiným subjektům. Některé podněty, týkající se např. mezilidských vztahů, případně porušování předpisů ze strany vojáků z povolání, byly postoupeny jiným součastem Ministerstva obrany či AČR k šetření z jejich úrovně. E-maily zjevně bez znaků podání (reklamy, spamy) nebyly evidovány.

Další podněty mimo režim nařízení vlády č. 145/2015 Sb. přijímal také odbor interního auditu a inspekce MO, inspektorát náčelníka Generálního štábu AČR či rezortní ombudsman. Podání adresovaná přímo prošetřovateli jsou tak jen částí celého spektra, přičemž někdy jde o podněty duplicitní.

Počet oznámení dle nařízení vlády č. 145/2015 Sb.:

2015 – 0

2016 – 4 (porušení nezjištěno)

2017 – 1 (porušení zjištěno, vyvozeny následky)

2018 – 0

2019 – 1 (porušení nezjištěno)

2020 – 1 (porušení nezjištěno)

2021 – 1 (porušení nezjištěno)

2022 – 1 (porušení nezjištěno)